

Lijst van namen en bijdragen aan de collecte voor de nieuwbouw van het orgel in de kerk van Eibergen, 1708.

Inleiding

In 1709 werd in de gereformeerde kerk van Eibergen, thans de Oude Mattheus genoemd naar de vóórreformatorische kerkpatroon, een nieuw orgel geplaatst. Het was het derde orgel, want onder het middendeel van het orgel werd vermeld: *Na verwoesting van 2 orgels door vijanden, is dit in deze gemeente gecollecteerd en gezet, a^o. 1708.* Dit bord is niet (meer) aanwezig op het in inmiddels naar Westervoort verplaatste orgel.¹ Het werd gebouwd door de Westfaalse orgelbouwer Joost Derk Jalinck, die o.a. ook orgels bouwde in Gross Burlo (kloosterkerk, 1705), Keulen (Jezüetenklooster, 1710) en uit 1720 dateert een plan voor een nieuw orgel in de Lochemse kerk.² Jalinck was wel van alle religieuze markten thuis, zo blijkt.

Het Jalinckorgel nog op zijn oude plaats in de Grote Kerk van Eibergen, foto van vóór 1957. (van website [Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed](#))

Het 'Jalinck-orgel' heeft tot 1957 in de kerk van Eibergen gestaan. Daar vond men het toen tijd voor een nieuw orgel, dat voorzien werd van een antieke kast uit Rotterdam. Het oude Eibergse orgel kwam via orgelmaker Willem van Leeuwen (die ook de kast voor het nieuwe orgel te Eibergen geleverd had en het oude orgel in opslag genomen had) terecht in de Hervormde kerk van Westervoort (1965).

Over dit orgel is veel gepubliceerd en op het internet te vinden ([publicatie](#) van Peter Molenaar). Deze en andere (papieren) publicaties worden vermeld in de literatuurlijst aan het slot van deze inleiding. Korthedshalve ga ik dus op deze plek niet verder in op de bouwgeschiedenis van het oude Eibergse orgel. Eén aspect wil ik eruit lichten, dat is het feit dat het orgel voorzien werd van het Eibergse stadswapen: drie eieren op een ovaal schild. Het is bekend dat de burgemeesters van het Berkelstadsje Eibergen hun officiële stukken zegelden met het stadzegel. Helaas zijn daarvan (voor zo ver mij bekend) geen goede afdrucken bewaard gebleven.

¹ Maarten Seijbel, *Bekende en onbekende orgels langs de IJssel (Provincie Gelderland)* (Elburg 2010), foto van het orgel in de kerk van Westervoort, blz. 12.

² Peter Molenaar, *De bouwgeschiedenis van het Jalinck Orgel*, blz. 4-5

Dit orgel was dus niet alleen een kerkelijke aangelegenheid, hoewel ook in een stadje als Eibergen er veel min of meer nauwe banden waren tussen het stadsbestuur en de kerkelijke gemeente. Zo werden de provisoren elk jaar benoemd door het stadsbestuur en waren de bestuurders ook actief (geweest) als ouderling, kerkmeester of diaken. Veel keuze was er niet. In de Republiek, waartoe de Heerlijkheid Borculo sinds 1616 behoorde, was er weliswaar geen staatskerk, maar was de gereformeerde kerk wel de enige publiek toegestane kerk. Je kon alleen maar publiek bestuurder zijn in de Republiek als je lid was van de publieke, gereformeerde, kerk. Sommige steden gingen zelfs zo ver, dat rooms-katholieken werden uitgesloten van het burgerschap. Ook in Eibergen gebeurde dat in 1743. Of er werkelijk zo streng de hand aan gehouden werd, valt overigens wel te betwijfelen. Het belang van het orgel voor het stadsbestuur blijkt ook wel uit de lijst. Na de predikant, die als eerste intekent, volgen de voogd (de lokale vertegenwoordiger van de heer van Borculo), de vier burgemeesters en de twee gemeenslieden, die samen het stadsbestuur vormen, en de twee provisoren, de burgerlijke armbestuurders. Er was in Eibergen sinds de Reformatie in 1616 ook een kerkelijk armenfonds, de diaconie. Het nieuwe orgel was dus meer alleen dan een kerkelijk muziekinstrument. Het was een ook uiterlijk symbool van stedelijk zelfbewustzijn, zoals het stadszegel dat ook was.

De lijst van contribuanten of intekenaren

Dan nu de lijst.³ De lijst bevat de namen van de intekenaren en de door hen toegezegde bedragen. Zij is dus geen opsomming van de inwoners van het kerspel Eibergen. Het aantal inwoners was groter dan op de lijst vermeld wordt. De lijst opent met de intekenaren uit de stad Eibergen en hun bijdragen, soms gezinsgewijs, dan weer individueel. Na predikant, voogd, burgemeesters, gemeenslieden en provisoren worden de burgers opgesomd. Als er door gezinsleden of inwonend personeel werd ingetekend, dan werd ook hun naam genoteerd. Want de bedoeling van de lijst (of 'boek', zoals men het zelf noemde), de namen en giften van de geërfdn, burgers en huislieden zorgvuldig te registreren '*tot een altoos duirende gedagtenis*'. Ook werd vermeld of er betaald was. Burgemeester Abbinck zegde zes gulden toe, maar 'als er een organist tot genoegn komt, in plaets van 6 gulden 25 gulden'. Dat laatste bedrag betaalde hij, zodat er kennelijk was voldaan aan zijn wens.

Plaats:	Aantal personen	bedrag
Eibergen	169	430-16-4
Haerlo	38	108-5½-0
Amsterdamse Eibergenaren	26	74-6-0
Ouden Eibergen	60	126-11-0
Mallem en Loo	89	136-16-0
Hupsel	19	33-18-4
Den Holterhoek	14	19-2-0

In 1708 bestond het kerspel Eibergen uit de stad Eibergen en de buurschappen Haarlo, Olden Eibergen, Hupsel, Mallem en de Holterhoek. Haarlo behoorde tot 1856 nog kerkelijk tot Eibergen. De buurschap Rekken was in 1651 verzelfstandigd onder invloed van de uit Vreden toestromende gereformeerden. Ook in Amsterdam werd gecollecteerd voor het

³ Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers, *Archief Nederlandse Hervormde gemeente Eibergen*, inv.nr. 476.

Eibergse kerkorgel. Daar werkten en woonden 26 Eibergenaren. Ook katholieke inwoners droegen flink bij, met Christiaan Nij Muller (molenaar Nieuwe Molen in Olden Eibergen) als aanvoerder. Maar ook de beide Olminkhofs, geboekt als Olde Schulte en 'het regte Hoff de Jonge Schult', droegen samen 10 gulden bij. Ik denk dat de bijdragen van de katholieken eerder gegeven werd omdat het onderhoud van het kerkgebouw, ook al was het gereformeerd, een zaak van de gezamenlijke geërfden was (gerechtigden in de tot het kerspel Eibergen behorende marken). Daarbij maakte het niet uit of men katholiek was of niet. Trouwens, ook één joodse ingezetene droeg bij.

De collectanten volgden waarschijnlijk vaste routes, die ook nu nog goed indenkbaar zijn als men de buurschappen kent. In Olden Eibergen begon men bij Leugemors aan de noordzijde van de Berkel om via Olminkhof (Olde Schulte en de Jonge Schult) en Biezebeek over de Stokkersbrug naar Baak te gaan aan de zuidzijde van de Berkel.

Top 5 contribuanten:

Burgemeester Berent Abbink	25 gulden
Burgemeester Wilhelm ten Kaete	20 gulden
Jan Smitt (burger Eibergen)	15 gulden
Kerkmeester Garverdinck (Haarlo)	12 gulden, 10 stuivers
Cristiaan Nij Muller (Olden Eibergen)	12 gulden, 10 stuivers.

Eibergen, aan de vooravond van St-Matthias o.k.k. 2014
Bennie te Vaarwerk

Literatuur

- Hendrik Odink, 'Uit de geschiedenis van een kerkorgel', in: idem, *Uit kroniek en volksmond van de Gelderse Achterhoek* (Enschede 1976²), blz. 361-373.
- E.H. Wesselink, *De geschiedenis van de oude St. Mattheus van Eibergen, 1500-2000* (Eibergen, 2000), blz. 97-106
- Maarten Seijbel, *Bekende en onbekende orgels langs de IJssel (Provincie Gelderland)* (Elburg 2010), blz. 9-12, Westervoort, Hervormde Kerk (H. Werenfriduskerk).
- Peter Molenaar en Stef Tuinstra, *Het Jalinck-orgel in de Hervormde Kerk van Westervoort* (1994)
- Peter Molenaar, *De bouwgeschiedenis van het Jalinck Orgel* (te vinden op de website van de hervormde kerk Westervoort:
<http://www.werenfried.nl/pdf/bouwgeschiedenis-orgel.pdf>)

Transcriptie en bewerking

De tekst is nagenoeg volledig overgenomen, m.u.v. de tekst op het voorplat, die slecht leesbaar is. De bladen van het origineel zijn niet genummerd.

[4r] Anno Domini 1708

Dewijl de loffelijcke gemeente van Eibergen van voornemen was het gedestrueerde orgel in haer kerke weder op te bouwen tot de meeste dienst en stiging der voorseyde gemeente, so heeft de pastor loci op den 15 januarii een generale collecte ten dien eynde van den predikstoel afgekondigt en seer nadrukkelijk gerecommendeert. En sijn daerop de namen en giften van heeren geërfdens, burgers en huyslieden die tot dese goede saak hebben gelieven te contribuieren, tot een altoos duirende gedagtenis seer sorgvuldelijck in dit boek aengetekent als volgt:

[4v, één geheel doorgehaalde en nagenoeg onleesbare regel]

<i>folio</i>		<i>Namen</i>	<i>guldens</i>	<i>stuivers</i>	<i>penn.</i>
5r		Die collecte binnen Eibergen is gedaen door de praedicant ende provisor Jan Henrik Sturts			
	betaelt	Warnerus Imminck, pastor	10	0	
	betaelt	F. van der Wijck, voogt	6	0	0
		Hendrik Kaems, burgmr.	5	0	0
		Berent Abbinck, burgemr., bij provisie en als er een organist tot genoegn komt, in plaets van 6 gl. 25 gl.	6	0	0
	betaelt	Dese bovenstaende 25 gl. sijn betaelt	0	0	0
	betaelt	25	25	0	0
	betaelt	Jan Cluijvers, burgemr.	3	10	0
	betaelt	Wilhelm ten Kaete, burgemr.	20	0	0
	betaelt	Garrit Smitt, gemeensman	7	0	0
	betaelt	Berent Festerink, gemeensman	3	0	0
	betaelt	Jan Hendrik Sturts, provisor	5	0	0
	betaelt	Hermannus Abbink, provisor	7	10	0
5v	betaelt	Herman Schuirinck	1	0	0
	betaelt	Christina Schuirinck	1	0	0
		Jan ter Hasselt	1	0	0
	betaelt	Garrit Slatboom	1	0	0
	betaelt	Willem Stevens	1	0	0
	betaelt	Lambert Honhoff	1	0	0
	betaelt	Jan Wevers	1	0	0
	betaelt	Geert Rommelers	1	0	0
		Garrit Wevers	1	0	0
	betaelt	Simon Hendriks	2	0	0
	betaelt	Hendrik Simons	3	3	0
	betaelt	Geertruij Simons	2	10	0

Lijst van contribuanten aan de collecte voor het Eibergse kerkorgel, 1708
Bennie te Vaerwerk

6r	betaelt	Jan Arentsen, knegt van mr. Simon	1	0	0
	betaelt	Garrit ten Kaete	3	3	0
	betaelt	Eva ten Kaete, nigtjen van voorseyde Garrit ten Kaete	0	10	0
	betaelt	Arent Bouwmeester	3	3	0
	betaelt	Alef Brouwers	1	10	0
	betaelt	Maria Brouwers ende			
	betaelt	Aeltjen Brouwers	0	10	0
	betaelt	Derk te Vaerwerk	1	10	0
	betaelt	Jan te Vaerwerk	1	8	0
	betaelt	Hermannus te Vaerwerck	0	15	0
		Wolter Simmelinck	10	0	0
	betaelt	Jacob Geverinck	1	0	0
	betaelt	d'ogter sesselfs, Geesken Geverinck	0	10	0
6v		Mr. Aelbert Fredrick van Roje	1	10	0
	betaelt	Gerhardus Abbinck	5	0	0
	betaelt	Berent Wevers	1	0	0
	betaelt	Garrit Wenninck	1	0	0
	betaelt	Jan Honhoff	4	0	0
	betaelt	Garrit Honhoff	1	0	0
	betaelt	Jan Honhoff	3	3	0
	betaelt	Garritjen Honhoff	1	0	0
	betaelt	Teunis Hulschers	0	10	0
	betaelt	Engbert Hulschers	0	15	0
	betaelt	Hendrik Wevers	1	0	0
	betaelt	Derk Elders	0	15	0
	betaelt	Geertruij Schuirinck	0	10	0
	betaelt	Teunis Tankinck	1	0	0
7r	betaelt	Jan Becking	1	10	0
		Garrit Geverinck	2	10	0
	betaelt	Garrit Harberts	1	10	0
	betaelt	Garrit Leferinck	1	0	0
	betaelt	Arent Hoeberinck	3	0	0
	betaelt	Jan Smitt	15	0	0
	betaelt	Hendersken Bussink	1	10	0
	betaelt	Jan Wanssink	1	10	0
	betaelt	Jan Dieters, voor hem en sijn huysvrouw	8	0	0
	betaelt	Geertruijd Dieters, Jan Dieters, Elisabet Dieters en Willem Dieters, yder 3 gl.	12	0	0
	betaelt	Anthonij Honhoff	2	10	0
	betaelt	Weduwe Honhof	1	10	0
	betaelt	Arent Slattboom	2	10	0
7v	betaelt	Garrit Honhoff	5	0	0
	betaelt	Hendersken, weduwe Meijers	0	6	0
	betaelt	Garritjen Meijers	1	0	0
	betaelt	Jurjaen Jaspers	5	0	0

Lijst van contribuanten aan de collecte voor het Eibergse kerkorgel, 1708
Bennie te Vaarwerk

	betaelt	Berent Becking	5	0	0
	betaelt	de weduwe Smits	5	0	0
		Jan Bouwmeester	2	10	0
	⁴	Wolter Bussinck	3	0	0
	betaelt	Garrit Bussinck	2	0	0
		Hendrik Twenhuis	2	10	0
		Jacob Twenhuis	1	4	0
		Jan Twenhuis	1	4	0
		Janna Twenhuis	1	0	0
	betaelt	Hermannus Cluijvers	0	15	0
	betaelt	geeft nog	0	15	0
	betaelt	Juffr. Geesken van Hummel	3	3	0
	betaelt	de weduwe Van Hummel, voor haer en hare kinderen	3	3	0
	betaelt	Roelef Geverinck	1	15	0
8r	betaelt	Weduwe Hachreijse	2	0	0
	betaelt	de weduwe Geverinck	0	12	0
	betaelt	Anna Margrita Geverinck	0	6	0
	betaelt	Juda Geverinck	0	6	0
		Goosen Kaems	3	3	0
		Maria Kaems	1	0	0
	betaelt	Jan Slattboom	3	3	0
	betaelt	Weduwe Willinck	2	10	0
		Vrou Bitters	2	0	0
		Jan Derk Bitters	2	0	0
		Agnees Gesina Bitter	2	0	0
		Fredrik Bitter	2	0	0
		Garrit Bitter	2	0	0
		Jan Bitter	2	0	0
		Klaes Bitter	2	0	0
		Anna Maria Bitter	2	0	0
		Ludolf Bitter	2	0	0
	betaelt	Franke Polmans	1	0	0
	betaelt	Hendrik Polmans, sijn soon	1	0	0
	betaelt	Garrit Benninck	3	0	0
8v		Arent Bouwmeester	2	0	0
		Arent Bouwmeester, de soon	1	4	0
		Maria Bouwmr., de dogter	1	0	0
	betaelt	Geurt van Hengel	5	0	0
	betaelt	Aeltjen Raben met haer dogter Geertjen	1	10	0
	betaelt	Garrit van Baar	1	10	0
	betaelt	Webbe Smits	0	15	0
		Alef Stevens	1	15	0

⁴ In de marge: '1 molder boekweyt f 2-8; nog 1½ schep boekweyt'. Waarschijnlijk heeft Wolter Bussinck dus in natura voldaan.

Lijst van contribuanten aan de collecte voor het Eibergse kerkorgel, 1708
Bennie te Vaarwerk

		Herman van der Wijck			
	betaelt	Hendrik Honhoff	5	0	0
	betaelt	Jan Stevens	1	10	0
	betaelt	Arent Stevens	5	0	0
	betaelt	Jan te Dievelde	2	10	0
		Aelbert Smits			
	betaelt	Willem Bouwmeester	3	0	0
	betaelt	Willem Abbinck	5	0	0
9r	betaelt	Berent Lamberts	1	0	0
	Ontvangen 5 gl; item ontv. 5 gl., derhalven betaelt	de weduwe Bouwmeester met haere kinderen, in 't gemeen	10	0	0
		Jan Bouwmeester	1	0	0
		Elisabet Kraemers	1	0	0
	betaelt	Garrit Abbinck	2	0	0
	betaelt	Winolt Abbinck, de soon	2	0	0
	betaelt	Eva Abbinck, de dogter	1	0	0
	betaelt	Joachim de Joode	1	0	0
	betaelt	Roedolf Kaems	3	3	0
	betaelt	Fredrik Rommeler met sijn suster	1	10	0
	betaelt	Garrit Kock	1	0	0
	betaelt	Berent Warninck	0	15	0
	betaelt	Fredrik Harberts met sijn huysgenoten	2	0	0
9v	betaelt	Derck IJlekink	3	3	0
	betaelt	Berent Festerinck den ouden	2	0	0
	betaelt	Hendrick ten Bussche	1	10	0
	betaelt	de weduwe van Garrit Timmerman	1	0	0
	betaelt	de weduwe van Jacob van Dalfsen	0	6	4
	betaelt	Trijntjen Jaspers	0	6	0
	betaelt	Johan Veldinck	10	0	0
	betaelt	Willem Schuijrink 1-5, als 't nieuwe gewas inkomt	1	5	0
	betaelt	Jan Schuijrink	1	0	0
	betaelt	de weduwe Kaems	1	0	0
		Weduwe IJlekinck	2	10	0
	betaelt	Joost Herberts	1	0	0
	betaelt	Enneken Herberts, de dogter	1	0	0
	betaelt	Joachim Herberts, de soon	1	0	0
	betaelt	Herman Menkfelt met sijn huysgesin	2	0	0
10r	betaelt	Hendrik Grunte	1	10	0
	betaelt	Berent Barnolt de jonge	1	0	0
	betaelt	de weduwe Bouwmeesters, namentlijk Aeltjen	3	3	0
	betaelt	Hendrik ten Bussche de jonge	1	10	0
	betaelt	Goosen weduwe Grijsen	0	6	0

Lijst van contribuanten aan de collecte voor het Eibergse kerkorgel, 1708
Bennie te Vaarwerk

	betaelt	Jan ten Bussche voor sijn huysvrouw en soon	2	10	0
	betaelt	Teunis Janssen met sijn kinderen	3	0	0
	betaalt betaalt	Teunis te Raa met sijn huysvrouw Jan te Raa, de soon	3 1	0 0	0 0
	betaelt	Willem Becking	2	10	0
	betaelt	Garrit ten Bussche met sijn huysgesin	2	10	0
	betaelt	Jan Bouwmeester, custos ⁵	1	0	0
	betaelt	de weduwe van Frerik Bouwmeesters	1	10	0
	betaelt	Willem Bouwmeester	2	10	0
10v	betaelt	Berent Geverink	1	10	0
	betaelt	Jan Bouwmeesters	1	10	0
	betaelt	Jasper Kaspers voor hem en sijn dogter	1	10	0
	betaelt betaelt	Wolter Jaspers Arent Jaspers, de soon	1 0	0 10	0 0
		Jan Bouwmeester	0	15	0
		Jan Bouwmeester, ondervoogt	2	0	0
	betaelt	Berent Bouwmeester	5	0	0
	betaelt	Jan Bouwmeester, capitein der jonggesellen	5	0	0
	betaelt	Engbert Avink	2	10	0
11r		De collecte in Haerlo is gedaen door den pastor Imminck en mr. Joan Veldink			
	betaelt	Jan ten Kaete	5	0	0
	betaelt	de jonge vrouw Aeltjen ten Kaete	5	0	0
	betaelt	Fenneken ten Kaete	2	10	0
	betaelt	de knegt Hendrik te Blankenburg	1	5	0
	betaelt	Derk Brëers	1	7½	0
	betaelt	Bernt Wooldinck	3	3	0
	betaelt	de soon Engbert Wooldinck	1	10	0
	betaelt	Goosen ten Kooldenberg	3	3	0
	betaelt	Warner ten Kooldenberg	1	0	0
	betaelt	Jannes ten Haesebroek	3	0	0
	betaelt	de soon en dogter	1	0	0
	betaelt	Hendrik Jäker	2	0	0
	betaelt min 3 str.	Geert te Grote Hasebroek	2	10	0
	betaelt	Roelof Pellen	1	0	0
11v	betaelt	Lambert Cuijpers	2	10	0
	betaelt	Gerrit Cuijpers, de soon	1	10	0
	betaelt	Geert Hondekolk	1	10	0
	betaelt min 3 str.	Wolter Steeltjen	3	10	0
	betaelt	Hendrick Schyrvelt	2	0	0
	betaelt	Jasper Forkinck	2	0	0
	betaelt	Hendrik Forkinck	3	0	0

⁵ koster

Lijst van contribuanten aan de collecte voor het Eibergse kerkorgel, 1708
Bennie te Vaarwerk

	betaelt	de jongste Hendrik Forkinck	1	10	0
Ontvangen 2 gl., 4 st.		Warner Holtvoogt	2	4	0
	betaelt	Jan Overbecking	2	0	0
	betaelt	Jan Overbecking de jongen	1	0	0
	betaelt	de kerkmr. Garverdink met zijn vrouw en kinderen	12	10	0
	betaelt	Jan Meulevelt, de knegt	0	10	0
	betaelt	Willem Geerdinck	3	3	0
	betaelt	Warner Geerdinck	1	10	0
	betaelt	de knegt van Geerdinck, Willem Mengerinck	1	0	0
12r	betaelt	Engelbert Scholte van Haerlo	6	0	0
	betaelt	Peter Bussink met zijn huysvrouw Kunneken Bussink	5	0	0
	betaelt	Herman Bussink met zijn huysvrouw en kinderen	10	0	0
	betaelt	Garrit Helmerink, knegt van Bussink	1	0	0
	betaelt	Hendrik Veldinck	7	10	0
	betaelt	Jan Veldink, timmerman	3	0	0
		Garrit Luessinck			
12v		[leeg]			
13r		De namen der Eibergsche die tegenwoordig tot Amsterdam wonen:			
	betaelt	Derk Bouwmeester	3	3	0
	betaelt	Anthonij Geverinck	3	3	0
	betaelt	Catharina Geverinck	2	10	0
	betaelt	Johanna Jaspers	1	2	0
	betaelt	Teunis Leerink	3	3	0
	betaelt	Anna Geertruij Cruijgers	1	0	0
	betaelt	Aeltjen Avinck	2	10	0
	betaelt	Ida Willemsen	3	3	0
		Aeltjen Becking	2	10	0
		Catrine Janssen	3	3	0
	betaelt	Cristina Honhof	2	10	0
13v	betaelt	Cathrina Bouwmeesters	3	0	0
	betaelt	Geertruyd Becking	3	3	0
	betaelt	Stijntjen Janssen	3	3	0
	betaelt	Fenneken ter Steeg	2	0	0
	betaelt	Jan Bouwmeester	1	10	0
	betaelt	Derckjen Abbinck	2	10	0
	betaelt	Harmannus Stevens	2	0	0
	betaelt	Garritjen Bouwmeesters	4	0	0
	betaelt	Anneken Wessels	4	0	0
	betaelt	Anna IJlekink	3	0	0
	betaelt	Jenneken Harbers	3	0	0

Lijst van contribuanten aan de collecte voor het Eibergse kerkorgel, 1708
Bennie te Vaarwerk

	betaelt	Geertruij Harbers	3	0	0
		Otto Grunten	3	0	0
	betaelt	Hendersken Brueking	3	3	0
	betaelt	Maria Stevens	6	0	0
14r		Ouden Eibergen			
	betaelt	Lubbert te Leugemors	5	0	0
	betaelt	de soon Jan	1	10	0
	betaelt	de dogter Jenneken	1	0	0
	betaelt	Jan Lubbers	1	10	0
		sijn moeder	0	15	0
	betaelt	de dogter Marry	1	0	0
	betaelt	Jan Olde Schulte	4	0	0
	betaelt	de jonge man	1	0	0
	Betaelt	Het regte Hoff de Jonge Schult ⁶	5	0	0
	Betaelt	De soon Harmen	1	0	0
	min ½ str.				
	betaelt min 10 str.	Biesebeek	4	0	0
	betaelt min 10 str.	de knegt Jan	1	0	0
	betaelt	Jan ter Baak	2	10	0
	betaelt	Berent ter Baak	1	0	0
14v		Venneman	2	0	0
		Jan Busman	0	10	0
		de oude Baekse	0	10	0
	betaelt	Evert te Spenk	1	10	0
		Berent Hiddinck	2	10	0
	betaelt	Goossen ter Horst	4	0	0
	betaelt	de knegt Derck	1	0	0
		Brötvelt	2	10	0
		Hendrik Brötvelt	1	0	0
	betaelt	Brincke	2	10	0
	Ontvangen 6 gl., nog ontfangen 6 gl., 10 st.	Cristiaen Nij Muller	12	10	0
	betaelt	Rabe	1	10	0
	betaelt	Nijhuijs	3	0	0
	betaelt	Gosen Nijhuijs	1	0	0
		Arent Kiskamp	1	0	0
15r	Betaelt	Willem ten Hulshof	3	0	0
	min ½ str.	de soon	1	0	0
		de dogter	1	0	0
	betaelt	Jan Kleijn Hulshof	1	10	0

⁶ Olminkhof, ook thans nog bekend als 'de Jonge Scholte'. Dit goed was de feitelijke ('regte') hof.

Lijst van contribuanten aan de collecte voor het Eibergse kerkorgel, 1708
Bennie te Vaarwerk

		Groten Kormelinck de swager Garrit	3 1	6 0	0 0
	betaelt	Hendrik Luttiken Cormelinck	4	0	0
	betaelt	de moeder	1	0	0
	betaelt	de bestevaeder Wolter	0 0	10 10	0 0
	betaelt	Kolthoff	3	0	0
	betaelt	Berent Florijn	3	0	0
	betaelt	sijn broer Goosen	1	10	0
15v	betaelt	Reijmelink	6	0	0
	betaelt	de knegt Goossen	1	10	0
	betaelt	de maegt Geertken	0	10	0
	betaelt	Hendrik Hulsmann	2	10	0
	betaelt	Roelevinck	5	0	0
	betaelt	Coert Hannink de bestvaer Harmen	4 1	0 0	0 0
		Bumthuijs	2	10	0
		Marij Cuipers Jan, de soon	1	0	0
	betaelt	Geert Cuijpers	1	10	0
	betaelt	de soon Garrit	1	0	0
	betaelt	Jan op de Brass	1	0	0
	betaelt	de soon Roelef	1	10	0
16r	Ontfangen 3 gl. ook betaelt betaelt betaelt	Vaerwerk Hendrik Vaerwerk Harmen de suster Geertjen	3 1 1 1	0 10 10 0	0 0 0 0
		Mallem en Loo			
	alle betaelt	Jan Hofman Hendrik Hofman Willem de soon Berent Boevink, knegt Berentjen, de maegt Hendrik, de scheper	2 2 1 0 0 0	10 10 0 10 6 4	0 0 0 0 0 0
	alle betaelt	Jan Vunderink Derck, de soon Jan, de knegt Engele, de maegt Hendrik, de scheper	4 1 0 0 0	0 0 10 10 10	0 0 0 0 0
16v	betaelt	Jan Landevort ⁷ Albert, de soon	1 0	10 10	0 0
	Ontfangen 2 gl.,	Willem Rommeler	3	0	0

⁷ Bedoeld wordt zeer waarschijnlijk Landewers ('de Lannever').

Lijst van contribuanten aan de collecte voor het Eibergse kerkorgel, 1708
Bennie te Vaarwerk

nog ontf. 1 gl. 10	Jacob, de soon	1	0	0
	Derck, de soon	0	10	0
	Trijntjen, de dogter	0	10	0
betaelt min ½ str.	Garrit Brushuijs	2	10	0
	Sijn vrouwen moeder	0	10	0
	Filips, de vrouwen broeder	1	0	0
	Roelef Nijlant	1	5	0
	Filips, de soon	0	5	0
betaelt betaelt	Berent te Bals	2	10	0
	Albert, sijn broeder	1	0	0
betaelt betaelt betaelt	Warner Roesinck	1	0	0
	Jan Roesinck	4	0	0
	Jenneken, de dogter	1	0	0
17r betaelt 3 gl., 10 str.	Harmen Grijsen	2	10	0
	Jan, de soon	1	10	0
betaelt	Jan Broens, meester in Mallem	2	0	0
	Harmen in de hutte	2	0	0
alle betaelt	Elske Rövers	2	0	0
	Frerick, de soon	1	0	0
	Hendrik, de soon	1	0	0
	Wander, de soon	1	0	0
betaelt	Jan Rensinck in Brouwershuijs	2	0	0
	Berent, de soon	1	0	0
betaelt	Jan Brouwers	1	0	0
	Geesken, sijn moeder	0	10	0
betaelt	Willem Brouwers	1	10	0
	Aeltjen, sijn dogter	0	10	0
17v betaelt betaelt	Jan Cremers	2	10	0
	Hendrik, sijn broeder	1	0	0
betaelt	Peter Roelevinck	1	10	0
betaelt	Jan Muggers	2	10	0
betaelt	Jan Sjongen aen 't Slot	2	0 ⁸	0
betaelt betaelt	Harbert Cuijpers	2	0	0
	Teunis, de soon	0	10	0
betaelt	Harmen Cluijvers op Forkersplaets	1	0	0
	Grietjen, sijn vrouwen moeder	1	0	0
betaelt betaelt	Jan Coelman	2	0	0
	Berent, sijn broeder	1	0	0
betaelt	Velt-Hendrik	2	0	0
	Teunis Tyglers	1	0	0
	Hendrik, de soon	1	0	0
	Lambert, de soon	1	0	0
betaelt	Teunis Temmink	2	0	0

⁸ Niet helemaal duidelijk, zou ook 10, 12 of 14 kunnen zijn.

Lijst van contribuanten aan de collecte voor het Eibergse kerkorgel, 1708
Bennie te Vaarwerk

	min ½ st.	Sijn moeder	0	10	0
	betaelt	Hendrik Temmink met zijn moeder	2	10	0
18r	betaelt	Bartholt Pasman	2	10	0
	betaelt	Hendrik, olijmuller	2	10	0
	betaelt	Derk, de broeder	1	10	0
	betaelt	Jenneken Bartels	2	10	0
		Derk, de soon	1	0	0
	betaelt	Esken Vunderinck	2	0	0
	betaelt	Hendrick Rekers, Loesche ⁹	2	0	0
		d'ander Hendrick Rekers	1	0	0
	betaelt	Jan te Braak	2	0	0
	betaelt	Harmen Coelman	1	10	0
	betaelt	Jan Swerinck	1	10	0
	betaelt	Derk Grijsen	2	0	0
	betaelt	Engbert, de broer	1	0	0
	betaelt	Barte, de moeje	0	6	0
	betaelt	Berent Elders	1	0	0
	betaelt	Garrit Ruijters	1	10	0
	Betaelt min ½ str.	Jan Schuirinck	2	0	0
18v	betaelt	Garrit Roesink	1	0	0
	betaelt	Jan Grijsen Koninck	2	10	0
	alle	Garrit ter Weem	6	0	0
	betaelt	Jan, de soon	3	0	0
		Hendrik, de soon	3	0	0
		Anthonij, de soon	3	0	0
		Garrit, de soon	2	0	0
		Fredrik, de soon	1	0	0
		Derk, de soon	1	0	0
		Geesken, de dogter	2	10	0
		Harmen, de knegt	1	0	0
		Judith, de maegt	1	0	0
19r		Hupsel			
	betaelt	Garrit Bruijnink, met de soon	10	0	0
	betaelt	Harmen Alferinck, met zijn soon	4	0	0
	betaelt	Geert Wessels	0	11	0
	betaelt	Wander Borkink	4	0	0
		Hendrik Borkink	1	0	0
	betaelt	Hendrik te Riet	2	1	0
	betaelt	Fredrik Luttikess	1	0	4
	betaelt	Schuijrink	0	12	0
	betaelt	Lubbert Geerdink	1	0	4

⁹ Rëaker op 't Loo

Lijst van contribuanten aan de collecte voor het Eibergse kerkorgel, 1708
Bennie te Vaarwerk

	betaelt	Berent Engberts	1	0	4
		Lambert Scholten			
	betaelt	Geert Duijven	1	0	4
19v	betaelt	Jan Wolberinck	1	10	0
		Jan Huijskes	0	10	0
	betaelt	Berent Tietinck	1	10	0
	betaelt	Leppink	1	10	0
	betaelt	de oude vrouw aen Leppink	1	0	0
		Herman Aenstoot	0	12	0
	betaelt	Jan Schepers	1	0	4
20r		Den Holterhoeck			
		Luttikholt	4	0	0
	betaelt	Grootholt	4	0	0
	betaelt	Engbert te Nijnhuijs	0	15	0
		Paalhaer	0	15	0
	betaelt	Albert aen 't Leemslat	2	5	0
		Garrit te Braak	0	15	0
		Jan Oenck	1	0	0
	betaelt	Arent Bouwmeester	1	2	0
		Berent Bouwmeester	1	0	0
	betaelt	Jan Roeterink	1	10	0
	betaelt	Engbert aen 't Slatt	2	0	0
		Henrik Leemslatt			
		Garrit Siers			
		De man aen 't Coershuijs			

[20v leeg]

[21r] Burgemeesters en kerkenraet van Eibergen hebben op dato onderschreven nagesien den ontfaenk en uytgave, rakende het orgel van Eibergen. En is bevonden dat den ontfaenk zig bedraagt:

	<i>gl.</i>	<i>st.</i>	<i>doyt.</i>
Uyt de collecte tot dato deses	820	7	4
Uyt de diaconie	124	11	0
Van Fredrick van der Wijck als kerkmr. volgens ordonnantie der geërfden	150	0	0
Van de kerkmr. Jan Smits	75	0	0
Summa	1169	18	4
De uytgave bedraagt sig	1157	19	0
Blijft derhalven bij 't orgelboek nog overig	11	19	4

Eibergen den 11 7^{ber} 1710,

Jan Kluivers, burgemester

Wilhelm ten Cate, burgemeesters
Hendrick Honhof, borgemester
Berent Bouwmesters, bargemester
[21v] Jan Smyts, kerckmester
Harmannus Abbinck, provesor
Jan Wansynk, olderlyng
Hendrijck ten Busschen als diyaken
Wijnolt Abbijnck als dyaiken
Egbert Avinck als deyaken

[22r]

Aen Willem Slattboom voor kopere ringen	0	8	0
Nog voor groene sijde	0	2	0
Nog aen ringen, lint en vislijm	1	1	0
Aen de Jood voor lint	0	4	0
Aen gaern	0	0	6
Aen Dina voor 't naien	0	12	0
Aen mons ^r . Ter Beek voor het nett overstemmen des orgels	3	16	0
Aen Jan Grunten voor yts te maken aen 't orgel	1	0	0
Aen Anthonij ter Weem voor 't maken van de voetbank en het sittsel voor den organist, dog Anthonij ter Weem heeft dit niet gepraetendeert.	2	10	0
Aen mons ^r . Jalink, orgelmaker, omdat hij seer klaegde, nog gegeven	3	3	0

[22v]

Uytgave aen particuliere dingen	101	11	
Nog	6	10	
Item	225		
De reken[ingen] van Jalink die betaelt sijn, belopen	696		
Dies sijn onbetaelt aen reken[ingen]	113		

[23r]

Ontfangen uyt de collecte	778	12	8
Mits dat de 119 gl door Anthonij ter Weem ontfangen in dese 778-12-8 begrepen sijn, ook moeten te boek gebragt worden in Mallem, elk op sijn post			
Uyt de diaconie	124	11	0
Van de kerkmr. Van der Wijck	150	0	0
Nog van de kerkmr. Smitt	75	0	0

Lijst van contribuanten aan de collecte voor het Eibergse kerkorgel, 1708
Bennie te Vaarwerk

[Binnenzijde achterplat, slecht leesbaar:]

Derk ..amber..	Derk ...	821-80
Jan Bouwmr., Arentssoon	Wander Geerdink	150
Egbert Avinck	De Amsterdamse Eibergers	75
Herman Gebink	De juffr. Willink	125-5
Luesinck ... 15 gl.	Cluijver wil 't sijne ...	[som] 1171-13
Wanner Geerdink	mr. Simon rest 10 str.	
	Willem Abbinck	

Nijhuijs en Scholte in Haerlo sou betaelt hebben.